

2022-02-23 Utveckling för hantering av digitala läromedel

Frågor från chatten

För ökad läsbarhet har vi gjort smärre redaktionella ändringar i texten

-- pratar ju om något som vi redan har - i Skolon. Varför kan inte Läromedia då leverera läromedel DIREKT in i Skolon? Jag får bara en känsla av att de inte vill för att de själva håller på och försöker bygga ett liknande system själva. Jag tycker inte det är i kundens nytta.

@-- om det nu är så att det liknar Skolon, så är det väl ändå alltid bra med konkurrens?

@--, ställ krav på skolon att de ska kunna ta emot data enligt BoL så löser vi hela biffen :)

Ni får gärna förtydliga, "läromedel på kran" mer exakt vad ni menar.

Jag vill tydliggöra att det -- säger om Skolons deltagande i standardiseringsarbetet inte stämmer. Skolon har varit med i både AG06 och AG10 inom TK450 sedan flera år tillbaka och har de standarder som finns framtagna implementerade, jag antar att -- missuppfattat detta och att hans syfte inte är att vilseleda.

Läromedia utnyttjar sin monopolställning som leverantör och bromsar min kommuns utveckling.

Finns det något sätt sedan för användare att veta vilka licenser som tilldelats dem? Någon startsida för användare?

Det var specifikt BoL jag syftade på. Skolon har absolut varit högst delaktiga i arbetet i TK450. Ursäkta om det var oklart.

Vi har diskuterat att levererar läromedel direkt in i Skolon med våra leverantörer, men inte fått stöd för ett sådant flöde. Vi kan inte köra över dem. Arbetet med BoL har varit ett branschöverskridande arbete där vi bara är en part. Både vi och Skolon arbetar tillsammans i TK450 för att hitta en gemensam standard för att göra detta.

"Läromedel på kran" är storköp för mig där kommuner väljer att köpa in stora mängder licenser från en eller flera leverantörer och sedan eventuellt kompletterar med fler licenser vid behov.

@-- Ja, det är adminportalen som nämndes i sliden. Där kan man få översikt och utföra samma typ av tilldelning om man inte gör det i kassan.

Jag tycker man ska vara försiktig med att likna det hela med Spotify. Deras ersättningsmodeller kommer aldrig att fungera för förlagen och läromedelsförfattarna.

Instämmer till fullo. Vårt fokus ligger mer på att försöka återskapa upplevelsen av att kunna använda det på det sättet med att hoppa till rätt ämne eller del av ett läromedel.

EPPN behöver inte vara anonyma.

@-- EGIL-ID (och även EPPN) är väl IDn som är unika per individ. Varje EGIL-id kan med andra ord kopplas till en enskild individ. Ur en juridisk synvinkel är väl det just det definitionen på personuppgift. Hur har ni resonerat? Vad säger era jurister om det?

Var kommer den EPPN-beskrivningen från? @--

Nyfiken, har inte sett den definitionen.

...och det rimmar inte med verkligheten, även om det låter som en bra tanke. EGIL-ID (aka SS12k-ID?) är ju till för att komma runt det problemet.

@-- gäller detta även för elever, alltså kan elever gå in i admin-portalen och se vilka tjänster som tilldelats till dem?

I SS12000:2020 refereras till denna standarden:
<https://wiki.refeds.org/display/STAN/eduPerson+2020-01>

För mer information om EPPN

@-- Ja de har en egen yta där de ser sina tilldelade läromedel. Vår ambition är dock att ni ska kunna ha länkarna direkt i Classroom, Teams, eller var ni föredrar att arbeta så ni inte ens ska behöva vända er dit.

@-- där står om eppn: Values of eduPersonPrincipalName are often, but not required to be, human-friendly.

@-- Är det en motsättning till det jag refererar till?

Det är nog ett missförstånd att eppn skulle vara anonymt. Däremot är SS12K-ID:t just anonymt.

Nej det är det ni har skrivit i standarden, om det var något annat ni menade så får ni revidera standarden

@-- Om jag förstod rätt använder ni :2020 för att hämta ut data ur kommunens EGIL-klient om vilka elever/lärare etc som finns tillgängliga för att köpa till.

Men sen i provisioneringssteget säger ni till kommunens EGIL att provisionera TILL tjänsteleverantören. Det är inte :2020 då utan :2018?

@--, precis

Poängen är att EGIL stöder båda, och att man inte behöver låsa sig vid EN metod utan att olika processer kan ha olika behov

Yes, EGIL gör det men SS12000 gör ju inte det. Hade ju varit bra om standarden kunde hantera det här..

Kanske mer en passning till SiS TK450 dock

Alla leverantörer är ju inte med i TK 450 heller. Om vi nu ska vara petiga

Menas egentligen pseudonym när begreppet anonym används om användarID't i EPPN? För pseudonymiserat bör EPPN vara för uppgiftsminimering

@-- I så fall gör våra jurister olika tolkningar. Även saker som IP-adresser, bilars registreringsnummer och mycket annat anses ofta vara personuppgifter, för de hänvisar/är kopplade till specifik person. I vart fall i Stockholm :-) Så om de sakerna bedöms som personuppgifter lär EGIL-ID också göra det. Sen är riskbedömning en annan sak än den juridiska. Det vore skönt om vi använde begreppen likadant, det skulle underlätta för oss alla.

@--, precis. Fel av mig att säga anonymiserat

Om det går att härleda tillbaka till personen så är det personuppgifter, oavsett om det är anonymiserat. EPPN behöver inte vara anonymiserat, det var nog ett missförstånd.

Tabell 6: Personidentifierare; De identifierare som ska användas för att identifiera användaren i skilda e-tjänster. Varje identifierare ska vara en spårbar, persistent och globalt unik sträng. Den ska

bestå av en lokalt unik användaridentifierare, ett '@' och en domän. En domän är ofta, men inte nödvändigtvis, samma som organisationens internet-domännamn. Se eduPerson avsnitt 2.

Avsnitt 2 - eduPerson – <https://wiki.refeds.org/display/STAN/eduPerson+2020-01>

Ja men det gäller bara om det är för delning internt

Just den visuella digitala "skolbänken" i Skolon ser jag är en stor fördel för både lärare och elever, både när det gäller tillgängligheten och enkelheten att se vilket utbud man har. Det saknas i många andra lösningar. Jag önskar dock att det kunde finnas en mer nationell lösning för att underlätta för kommuner.

Ska ett EP-värde delas utanför organisationen ska det vara pseudonymiserat

Vad roligt att höra att du uppskattar vår lösning, --!

Bra inspel av -- - prenumerationer/webhooks skapar goda förutsättningar för moderna och effektiva integrationer. Skolon använder sig av dessa funktioner i de API:er som exponeras från Skolon.

Det har vi tänkt på i GR och därför använder vi oss av EGIL, då kan vi hantera båda metoderna och låser oss inte till det ena eller andra.

@-- Under din presentation satt jag just och funderade på om man kunde få med SS12000-ID:t som SAML-attribut för att få till en prenumeration, så kanon att det blev slutklämmen :) Jag tror jag är för detta ...!

Som -- påpekade så FÅR eppn innehålla namn, om det behövs för att värdet ska bli läsbart för en människa. Ändrar mitt uttalande till att jag REKOMMENDERAR att det är pseudonymiserat då det finns andra mycket bättre attribut att använda för personnamn

Tänker ni er att det skall göras någon kvalitetsgranskning innan källkoden publiceras som öppen?

Har alla kommuner förutsättning att driva arbete utifrån öppen källkod? Man behöver plattformar som -- nämner nu, behöver upphandla tjänster. Därför driver vi ju bl.a. standardarbetet.

Sen har vi ju konkurrensfrågan också. Vad som kan vara konkurrensbegränsande verksamhet. Här finns en marknad som erbjuder tjänster och produkter.

Användning av öppen källkod kan se väldigt olika ut. Att använda vissa färdiga produkter är ofta väldigt enkelt men att anpassa lösningar kräver större intern förmåga

Öppen källkod bör väl mest ses som en utvecklingsmodell. Då är koden öppen från första raden.

Fler ögon på koden ökar kvaliteten.

Även kommersiella företag som agerar på marknaden kan välja den modellen (öppen källkod)

Viktigt att tänka och göra rätt. Samskapande är absolut bra. Men det finns många beroenden att ta hänsyn till.

Bra förtydliganden - öppen källkod är inte "hemsnickrat"

Inte sällan är proprietära produkter uselt kodade, men eftersom koden inte är tillgänglig för granskning vet ingen det...

Öppenhet, transparens och interoperabilitet - ledord? :)

Hur är det med säkerheten när det gäller öppen källkod?

@-- sant, men det gäller även öppen källkodsprojekt, om de inte får tillräckligt mycket attention. Man kan väl säga båda modellerna har samma grundläggande utmaningar

Absolut, mest att många verkar tro att köpegrejor alltid är "säkra"

@-- se min kommentar precis ovan. Det finns för- och nackdelar med båda modellerna, det viktiga är att man får sin arbetsmodell att fungera bra.

får man till öppen källkod så att arbetsmodellen fungerar bra, och tillräckligt många engagerar sig i projektet, så blir det oftast överlägsen säkerhet gentemot ett system som ingen har insikt i. Samtidigt några av de värsta säkerhetsproblemen som uppdagats funnits i öppen källkod. Hur man än vänder sig har man ändan bak, liksom. Det finns ingen silver bullet.

Både öppen källkod och standardisering bjuder ju in marknaden och även mindre företag att utveckla nischade tjänster och komponenter utan att kunden riskerar inlåsning av data = sund marknadskonkurrens och behovsorienterad marknadsdriven utveckling.

Precis så --!

Sedan är det nog få skolhuvudmän som har någon verklig förmåga att själv bidra till utvecklingen av open sourcegrejor, det blir mest att man använder och kanske ger återkoppling till de som utvecklar

@-- stämmer, standard ger egentligen bättre skydd mot just inlåsning än vad öppen källkod gör. Om ingen annan väljer att implementera det som den öppna källkoden gör så är man ju inlåst i just den öppna källkodens lösning. Det är lättare att ta sig ur, men kan kosta onödigt mycket eftersom man måste skriva ny lösning i så fall. Standard som implementeras av många är den verkliga lösningen på inlåsningsproblem, för det kan ge *flera* konkurrerande implementationer. Både med öppen och proprietär källkod.

<https://edtest.se/>

@-- Absolut, så är det men tänker att öppen källkod kan bidra till att mindre företag kan bygga o utveckla systemet och moduler som är kompatibla inom befintliga system utan att egentligen behöva flytta data.

Vilken kommun har valt enbart digitala läromedel?

Det undrar jag också, spännande!

Markaryd

Jag kan flika in att de kompletterar med annat material vid behov, men de arbetar i väldigt hög utsträckning digitalt. De köper givetvis in analoga resurser om så elever behöver eller det saknas annan motsvarighet.

@-- jag förstod inte riktigt kausaliteten mellan utvecklingsmodellen och "flytta data". håller förstås med om att öppen källkod som utvecklingsmodell ofta är fördelaktig för mindre företag, och att de nog kan samverka i ekosystem på ett enklare sätt då, men som sagt, det finns ingen silver bullet, Öppen källkod är bara en metod. Öppenhet i gränssnitt kan lösas på många sätt. Jag har själv viggt mycket av min tid åt öppen källkodsprojekt, som jag älskar, så jag vet vad jag talar om! ;-D

Ett litet inspel från Skolon i denna fråga - det absolut viktigaste i frågan är att inte tappa fokus på kärnan i det hela - det måste vara enkelt för lärare och elever att använda digitala läromedel i sin undervisning. Lärare och elever ska inte behöva lägga tid eller fokus på vilken teknisk lösning som ska användas - det ska bara fungera.

Hur uppnår vi då detta? Jo - fortsatt fokus på det nationella standardiseringsarbetet inom ramen för SIS är förstås viktigt. Standardiseringsarbetet skapar goda förutsättningar för oss som leverantörer att lägga mindre tid och resurser på integrationer och teknik, och mer tid på värdeskapande funktioner och tjänster.

I sammanhanget som standarder diskuteras behöver man som också förstå att det utöver en standard krävs tekniska lösningar som tillämpar standarderna. Detta har vi på Skolon har arbetat med dessa frågor sedan vi lanserade 2015.